

Purcell Kamerorkest

A M S T E R D A M

PROGRAMMA BOEKJE

onder leiding van **Mimi Mitchell** speelt het
Purcell Kamerorkest Amsterdam

Beeldend Barok

zondag 13 december 2020 om 15.15 uur
vanuit de **Dokzaal** in Amsterdam

*U kunt het concert virtueel bijwonen door op
onderstaande link te klikken (of deze te kopiëren in uw
browser)*

<https://youtu.be/305EDwMjtaM>

Wij adviseren u om uw verbinding ruim voor
aanvang van het concert te openen

*Dit concert is gratis te beluisteren, maar als U een vrijwillige bijdrage
wilt sturen is alle informatie op de laatste pagina te vinden.*

Programma

- André Campra** **Suite uit l'Europe galante**
Ouverture
Canaries
Premier et Deuxième Passepied
Premier Air pour les Espagnols
Premier et Deuxième Rigaudon
Air pour les Masques
"Mes yeux ne pourrez-vous jamais"
Marche des Bostangis
- William Williams** **Sonata in imitation of Birds**
- Marco Uccellini** **Aria undecima a doi violini sopra Caporal Simon**
- Jean Françaix** **La Scolopendre** (dite: mille-pattes)
- Mark Walton** **Three Characters**
Unhinged
- Antonio Vivaldi** **Concerto La Stravaganza** (solist Alexandra Wilson)
Allegro
Largo
Allegro
- Pauze**
- Anthony Holborne** *The Funerals*
The Fruit of Love
Heigh ho Holiday
- G. Ph. Telemann** **Burlesque de Quixotte**
Ouverture
Le réveil de Quixotte
Son attaque des moulins à vent
Ses soupirs amoureux après la Princesse Dulcinée
Sanche Panche berné
Le galope de Rosinante - Celui d'âne de Sanche
Le couché de Quixotte

Beeldend Barok

Tijdens dit concert vol beeldende stukken doorkruisen we moeiteloos tijd en ruimte. Beeldende muziek is immers overal gecomponeerd, gezongen en gespeeld. Ons programma beslaat meer dan vier eeuwen en komt uit Engeland, Italië, Frankrijk en zelfs Nieuw-Zeeland. Beeldende muziek is een behoorlijk ruime term. Je zou er zelfs over kunnen twisten of niet alle muziek per definitie beeldend is, omdat muziek beelden oproept bij de luisteraar.

Hoewel we vandaag een strikte omschrijving hanteren, blijken er nog genoeg varianten van verbeelding te zijn. Zo wordt een geluid soms letterlijk geïmiteerd, zoals het gezang van vogels of een zucht.

In andere gevallen ligt de verbeelding minder aan de oppervlakte maar is een beeld verstopt in de muziek zelf - zoals een Italiaans madrigaal die het woord 'zon' (sole) op de toon g (sol in solfège) plaatst als een visuele versterking.

Een heel inventief en mystiek gebruik van verbeelding in het instrument zelf vinden we in een vioolsonate van Biber waarin de violist de snaren letterlijk moet kruisen om de wederopstanding te symboliseren. In veel composities vertelt de muziek zelf een heel verhaal, zoals dat van Don Quichot. Ook de titel van een stuk kan de verbeelding in gang zetten, of het nu om vrolijke gevoelens, melancholie of een duizendpoot gaat.

André Campra (1660-1744)

In de *Suite* uit het opera-ballet *l'Europe galante* horen we de liefde in vier verschillende landen, maar dan zoals een Fransman zich die voorstelt. We beginnen in Frankrijk en reizen via Spanje en Italië naar Turkije.

Hoewel Campra probeert de muzikale kleur van elk land te laten horen, hebben alle stukken een zwaar Frans accent. We kunnen het hem niet verwijten; de goede man is nooit over de grens van zijn eigen land geweest. De trotse *Ouverture* met daarop volgende dansen komt uit Frankrijk. Bedenk hierbij dat de première van dit stuk plaatsvond in Versailles. De *Premier Air pour les Espagnols* heeft een sterk Spaans ritme. De daarop volgende Italiaanse *Air pour les Masques* is pittig – uptempo zouden we nu zeggen – en

bovendien heel toepasselijk in deze tijd. De laatste twee stukken komen uit een Turks liefdesverhaal. De strijkers openen met een melancholiek liedje, om daarna op volle orkeststerkte te eindigen met een trotse mars van de keizerlijke garde.

William Williams (1677-1704)

Over de 17^e-eeuwse William Williams is niet veel overgeleverd. Hij was als 'Musician in Ordinary' een van de 24 violisten in dienst van de Engelse koning. Zijn naam – vergelijkbaar met Piet Pietersen of Jan Janssen –

helpt ook al niet mee. Dit neemt niet weg dat William Williams ons een prachtig stukje muziek heeft nagelaten met deze *Sonata in imitation of Birds* voor twee blokfluiten en continuo, waaruit we twee delen laten horen. Het is precies wat de titel belooft: een imitatie van vogelgeluiden.

Marco Uccellini (1610-1680)

De overgang van Williams' vogels naar deze Italiaan is snel gemaakt: Uccellini betekent 'vogeltjes'. Maar u hoort geen vogeltjes in dit korte, vrolijke variatiestuk dat gebaseerd is op een liedje over een zekere korporaal Simon van wie we verder niets weten. Het refrein *Il Caporal Simon* komt zoals het een refrein betaamt iedere keer terug en Uccellini heeft de tekst zelfs in de vioolpartijen geschreven.

Zongen de violisten terwijl zij speelden, of gingen de luisteraars op dat moment een voor iedereen bekend deuntje meezingen?

Jean Françaix (1912-1997)

La Scolopendre (duizendpoot), een modern stuk voor klavecimbel, laat ons duizenden noten horen! Het is een onderdeel van een korte cyclus over insecten waarin ook de zandvlo figureert, het vliegend hert, de waterspin, het lieveheerbeest en de mieren. Jean Françaix hield van lichtheid en humor.

Mark Walton (1912-1997)

De rietblazers spelen een kort beeldend stukje. Het is een deeltje uit de *Three characters* van de Nieuw-Zeelandse/Australische componist Mark Walton voor hobo, althobo en fagot, gecomponeerd in 2016. Het deeltje heet *Unhinged* (ontwricht, losgeslagen). De afwisseling van maatsoorten (waaronder vijf- en zevendelige) zet je als luisteraar telkens op het verkeerde been. Gelukkig komen de drie instrumenten in de slotmaat weer netjes (unisono) bij elkaar.

Vivaldi (1678-1741)

Vivaldi's concert voor viool en strijkers, *La Stravaganza* ("de gril"), is inderdaad behoorlijk extravagante muziek. De twee tegenover elkaar staande groepen violen wapperen de muzieknoten naar de overkant toe. Daar tussenin staat de solovioliste haar eigen ding te doen, met twee medesolisten in het eerste deel, een prachtige solomelodie in het middelste deel en een overvloed aan noten in het laatste stuk.

Holborne (1545-1602)

De drie stukken van Holborne zijn de oudste muziek die wij spelen in het concert. Deze prachtige vijfstemmige muziek voor strijkers bestaat uit drie dansen met heel beeldende en heel verschillende titels: de langzame en statige Pavan heet *The Funerals*, de beweeglijker Almain verbeeldt *The Fruit of Love* en de Gaillard *Heigh ho Holiday* brengt ons in vakantiestemming, hoewel niemand nog vakantie had in de 16^e eeuw. Dit laatste stuk is een swingende dans die met gemak de maat van drie- naar tweedelig verandert - en niet alle instrumenten doen dat tegelijk! De vrolijkheid blijft maar net binnen de notenbalkjes.

Telemann (1681-1767)

Telemann's *suite* is het meest beeldend van alles, want hierin wordt het wereldberoemde verhaal verteld van de ridder Don Quichot en zijn schildknaap Sancho Panza. Dat gebeurt op een heel grappige manier – de ondertitel van het stuk is niet voor niets *burlesque*.

In de ouverture hoor je af- en aangelovende waanideeën.
Dat wordt gevolgd door de ridder die wakker probeert te worden,
waarna hij kan gaan vechten met de windmolens, de zuchtende liefde
van de Don voor Dulcinea, een bespotten Sancho Panza en een menuet met
trio waarbij je een galopperend paard en een koppige ezel voor je ziet.
Tenslotte dooft de suite langzaam uit met de onrustige in slaap vallende
Don Quichot.

Mimi Mitchell studeerde zowel viool als musicologie in Amerika en kwam naar Nederland om barokviool te studeren bij Jaap Schröder aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam. Als medeoprichter van The Locke Consort won zij met dit ensemble eerste prijzen op concoursen in Engeland, Nederland en de Verenigde Staten. Daarnaast speelt Mimi Mitchell in binnen- en

buitenland met diverse vooraanstaande oude muziekensembles zoals In Stil Moderno en The Amsterdam Baroque Orchestra (o.l.v. Ton Koopman), Anima Eterna (o.l.v. Jos van Immerseel) en Currende (o.l.v. Erik Van Nevel). Als gastspeler trad zij op met London Baroque en op renaissanceviool met The Parley of Instruments in Engeland.

Haar musicologisch onderzoek heeft vele onbekende composities aan het licht gebracht. Als veelgevraagd gastspreker en docent geeft ze lezingen en masterclasses in Nederland, Engeland, Duitsland, Kroatië en de Verenigde Staten. In 2019 is Mimi gepromoveerd aan de Universiteit van Amsterdam op haar dissertatie over de herleving van de barokviool. Hiervoor heeft zij de oudste nog levende generatie barokviolisten geïnterviewd. Met haar proefschrift heeft zij een geheel nieuwe kijk geboden op de pionierstijd van haar eigen vakgebied.

Het **Purcell Kamerorkest Amsterdam** is opgericht in 1990 en bestaat op dit moment uit ruim vijftientig enthousiaste musici: van houtblazers (blokfluit, hobo, fagot), klavecimbel en barokgitaar tot een scala aan strijkers. Het repertoire beslaat een ruime periode van de vroege barok tot de klassieke periode.

Regelmatig nodigt het orkest voor de concerten een solist uit, of werkt samen met een koor. Soms breiden we het orkest uit met gastspelers voor instrumenten die niet in onze vaste bezetting zijn vertegenwoordigd.

Purcell Kamerorkest

A M S T E R D A M

Vandaag is het orkest samengesteld uit de volgende musici.

Viool 1

Alexandra Wilson (concertmeester)
Maaïke van Boven
Renée Halma
Birgit Oyen
Jan Rector
Niels Willems

Klavencimbel

Tom Fossen

Barokgitaar

Ratna Kroneman

Viool 2

Elizabeth de Brauw
Els Elffers
Tjeerd Ketel
Corrie Luijf
Joke van der Wey

Blokfluit

Lara Crul
Frieda Zuidhoff

Hobo

Frans Oosterhuis
Saar Schuursma

Altviool

Tonja van Andel
Arne Zuidhoff
Rob Potharst

Fagot

Rik Ages

Cello

Petra de Man-Neele
Willem Bouwman

Gamba

Hendrien Schutter

Contrabas

Arjen van den Houten

Dit concert is mede mogelijk door subsidie van

AF amsterdams
fonds voor de
kunst

Niettemin moeten wij het stellen zonder u, ons enthousiaste publiek en ook de inkomsten die wij daardoor missen. Is het streamen van dit concert U bevalen en wilt U een financiële bijdrage leveren stort Uw zeer gewaardeerde gift dan op bankrekening NL91 INGB 0006293779 t.n.v. Stichting Purcell Kamerorkest te Amsterdam onder vermelding van "Donatie streaming concert 13 december 2020"